

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

РІВЕНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Другий (магістерський) рівень
(назва рівня вищої освіти)

СТУПІНЬ ВИЩОЇ ОСВІТИ Магістр
(назва ступеня вищої освіти)

ГАЛУЗЬ ЗНАНЬ 20 Аграрні науки та продовольство
(шифр та назва галузі знань)

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 205 Лісове господарство

(код та найменування спеціальності)

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою Сумського НАУ

« 26 » 04 2021 року

(Протокол № 10)

Голова Вченої ради

Ректор

академік НААН України В.І.Ладика

Освітньо-професійна програма введена в дію з

« 01 » 09 2021 р.

Ректор

академік НААН України В.І.Ладика

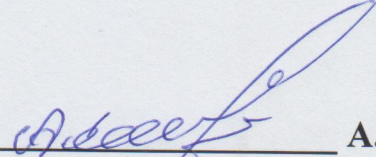
(наказ № 268-к від « 18 » 06 2021 р.)

Суми 2021

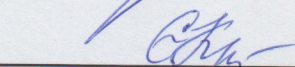
ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми зі спеціальності
205 «Лісове господарство»
Рівень вищої освіти - другий (магістерський)

Проектна група у складі:

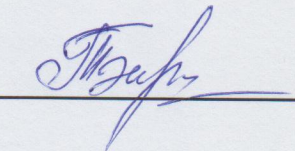
д. с.-г. н., професор кафедри
садово-паркового та лісового
господарства

_____ **А. В. Мельник**

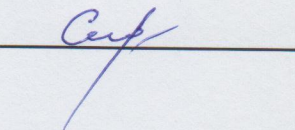
к. с.-г. н., доцент кафедри садово-
паркового та лісового
господарства

_____ **Є. О. Кременецька**

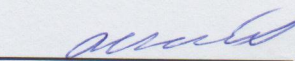
к. біол. н., ст. викладач кафедри
садово-паркового та лісового
господарства

_____ **С. С. Троцька**

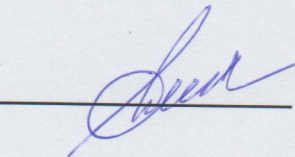
Здобувач другого (магістерського)
рівня вищої освіти

_____ **Д. Ю. Синявський**

Проректор із науково-педагогічної
та навчальної роботи

_____ **В.М.Жмайлов**

Начальник відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

_____ **І.Д.Скляр**

**1. Профіль освітньо-професійної програми
зі спеціальності 205 «Лісове господарство»
Рівень вищої освіти - Другий (магістерський)**

II. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу	Сумський національний аграрний університет
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Магістр Магістр лісового господарства
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма зі спеціальності 205 «Лісове господарство» освітній ступінь «магістр»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом магістра, одиничний, 90 кредитів ЄКТС, термін навчання 1 рік 4 місяці
Наявність акредитації	Сертифікат про акредитацію, виданий Міністерством освіти і науки України, наказ №13 від 08.01.2019 р. Термін дії – до 01.07.2024 року
Цикл/рівень	НРК України – рівень 7, FQ - ENEA – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень
Передумови	Вимоги до попередньої освіти: На базі освітнього ступеня «бакалавр» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство» та непрофільні спеціальності (за попередньою співбесідою) - 90 кредитів ЄКТС Мінімум 50% обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених стандартом вищої освіти.
Мова викладання	Державна (українська)
Термін дії освітньої програми	До 2023 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	snau.edu.ua
2 - Мета освітньо-професійної програми	
Професійний підхід до виробничих питань зі створення, вирощування, догляду, формування лісових насаджень, їх інвентаризації та проектування лісгосподарських заходів, використання лісових ресурсів, заготівлі деревини, управління лісгосподарським виробництвом, виконання науково-дослідної роботи	

3 - Характеристика освітньо-професійної програми	
<i>Предметна область:</i>	
<i>Галузь знань</i>	20 Аграрні науки та продовольство
<i>Спеціальність</i>	205 «Лісове господарство»
<i>Орієнтація освітньої програми</i>	Програма ґрунтується на загальновідомих науково-практичних результатах і сучасних досягненнях лісового господарства, орієнтує на актуальні спеціалізації, в рамках яких можлива подальша професійна та наукова кар'єра: начальники та майстри виробничих підрозділів у лісовому господарстві; керівники малих підприємств у лісовому господарстві, випускник повинен володіти професійними знаннями, сучасними засобами, технологіями ведення лісового і мисливського господарства, використання лісових ресурсів; застосовувати методи наукового дослідження, використовувати прогресивні технології управління в лісовій галузі, вести документацію та звітність
<i>Основний фокус освітньо-професійної програми та спеціалізації</i>	<ul style="list-style-type: none"> • Наукові і соціально-економічні принципи, що лежать в основі лісового господарства; створення, вирощування, формування та оцінювання лісових насаджень, оцінювання та ефективного використання корисних властивостей лісів та ресурсів, вплив лісів на суспільство і навколишнє середовище; • Володіння сучасними методами вирощування лісових культур, проектування об'єктів лісового господарства, підбору рослин, застосування системи ефективного управління лісовим та мисливським господарством, лісозаготівлями.
<i>Особливості програми</i>	Програма передбачає широку дослідницьку діяльність у галузі лісового господарства, участь у різноманітних аграрних форумах і конкурсах, наскрізну виробничу практику. Здобувач вищої освіти повинен володіти професійними знаннями, вміти скласти наукові звіти, літературні огляди та наукові публікації за результатами вирощування лісових культур; вміти використовувати отримані результати у виробничій діяльності.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
<i>Придатність до працевлаштування</i>	Робочі місця в компаніях, підприємствах та інститутах сільськогосподарського та житлово-комунального сектора, в сфері охорони навколишнього середовища.

	Фахівець за галузевою типовою номенклатурою може займати первинні посади: старший майстер зеленого господарства; начальник лісорозсадника; технічний керівник виробничої ділянки, технічний керівник меліоративної ділянки, інспектор з охорони природи; технік-лісопатолог.
<i>Подальше навчання</i>	Магістр садово-паркового господарства може продовжити навчання в університеті та іншій науковій установі відповідного рівня акредитації за програмою третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.
5 – Викладання та оцінювання	
<i>Викладання та навчання</i>	<ul style="list-style-type: none"> • студентоцентроване навчання, самонавчання, проблемно-орієнтоване навчання, індивідуально-творчий та праксіологічний підходи. • лекції, лабораторні роботи, семінари, практичні заняття в малих групах, самостійна робота на основі підручників та конспектів, консультації із викладачами, підготовка дипломної роботи (за рекомендацією керівника освітньої програми)
<i>Оцінювання</i>	<ul style="list-style-type: none"> • накопичувальна бально-рейтингова система, що передбачає оцінювання студентів за усі види аудиторної та позааудиторної навчальної діяльності, спрямовані на опанування навчального навантаження з освітньої програми: поточний контроль, поетапний, модульний, підсумковий контроль, професійно-виконавські кваліфікаційні экзамени; • письмові, усні экзамени, тестування, есе, презентації, складання професійно-виконавської програми, залік з виробничої практики, курсова робота.
6 – Програмні компетентності	
<i>Інтегральна компетентність</i>	Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері лісового і мисливського господарства
<i>Загальні компетентності (ЗК)</i>	<p>ЗК 1. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.</p> <p>ЗК 2. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 3. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.</p> <p>ЗК 4. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 5. Здатність розробляти проекти та управляти ними.</p> <p>ЗК 6. Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт.</p>

	ЗК 7. Здатність працювати в міжнародному контексті.
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<p>ФК 1. Здатність критично осмислювати проблеми лісового господарства й дотичні міждисциплінарні проблеми та приймати ефективні рішення щодо їх вирішення.</p> <p>ФК 2. Здатність забезпечувати сталий розвиток лісового господарства.</p> <p>ФК 3. Здатність оцінювати регіональні особливості природно-кліматичних умов для організації ефективного лісового господарства, виконання лісами різнопланових функцій та збільшення площ лісів.</p> <p>ФК 4. Здатність розробляти та реалізовувати поточні та стратегічні плани розвитку підприємств лісової галузі, беручи до уваги ресурси, ризики, а також економічні, правові та екологічні аспекти.</p> <p>ФК 5. Здатність інтегрувати знання та розв'язувати складні задачі лісового господарства у широких або мультидисциплінарних контекстах</p> <p>ФК 6. Здатність здійснювати просвітницьку діяльність серед населення для формування в них екологічного мислення, свідомості та відповідальності за стан довкілля.</p> <p><i>ФК 7. Здатність застосовувати наукові дослідження для вивчення лісових екосистем з наголосом на регіональний контекст.</i></p> <p><i>ФК 8. Здатність готувати наукові публікації та науково-практичні рекомендації для впровадження у виробництво.</i></p>

7 – Програмні результати навчання

- ПРН 1. Спеціалізовані концептуальні знання, що включають сучасні наукові здобутки у сфері лісового господарства та є основою для оригінального мислення, забезпечення сталого розвитку та проведення досліджень.
- ПРН 2. Вільно спілкуватись усно і письмово українською та іноземною мовами при обговоренні професійних питань, досліджень та інновацій у сфері лісового господарства.
- ПРН 3. Приймати ефективні рішення з питань лісового господарства, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати його розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та імовірні наслідки рішень
- ПРН 4. Відшуковувати необхідні дані в науковій літературі, базах даних та інших джерелах, аналізувати та оцінювати ці дані;
- ПРН 5. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері лісового господарства та у ширших контекстах, забезпечувати якість, оцінювати

ефективність і результативність діяльності

ПРН 6. Оцінювати стан лісових фітоценозів, лісові ресурси в конкретних лісорослинних умовах, їх потенціал та прогнозувати можливості використання.

ПРН 7. Розробляти та реалізовувати наукові та прикладні проекти у сфері лісового господарства з урахуванням доступних ресурсів та ризиків, а також економічних, правових та екологічних аспектів.

ПРН 8. Розробляти та вдосконалювати технологічні і виробничі процеси, впроваджувати сучасні цифрові технології.

ПРН 9. Визначати критерії ефективності та обирати оптимальну стратегію ведення лісового господарства залежно від зовнішніх та внутрішніх умов;

ПРН 10. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань лісового господарства та дотичних проблем до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

ПРН 11. Застосовувати сучасні експериментальні та математичні методи, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для розв'язання складних задач лісового та мисливського господарства.

ПРН 12. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань та створення нових технологій й продуктів лісового та мисливського господарства та в ширших мультидисциплінарних контекстах.

ПРН 13. Оцінювати лісові ресурси світу, їх потенціал та прогнозувати можливості використання.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення

Для реалізації ОПП залучаються науково-педагогічні працівники, які за кваліфікацією відповідають профілю і напряму дисциплін, що викладаються, мають необхідний стаж науково-педагогічної роботи та підтверджений рівень наукової і професійної активності відповідно до кількісних та якісних показників, визначених пунктом 30 «Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності» (постанова Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 р. №1187 (в редакції постанови Кабінету Міністрів України від 10 травня 2018 р. №347)). Згідно Закону України «Про вищу освіту» науково-педагогічні працівники проходять стажування не рідше одного разу на 5 років для підвищення фахового рівня.

Матеріально- технічне забезпечення

Навчання студентів відбувається в навчальних аудиторіях, забезпечених мультимедійною і комп'ютерною технікою з доступом до Інтернету. У Науковій бібліотеці університету є комп'ютеризовані робочі місця з доступом до Інтернету. Забезпеченість аудиторіями і

	<p>комп'ютерними робочими місцями для проведення навчальних занять за освітньо-професійною програмою «Лісове господарство» відповідає чинним нормативам. Для успішної реалізації цієї ОПП використовуються університетські бази даних з усіх дисциплін і система дистанційного навчання.</p> <p>Практичні заняття і науково-дослідна практика реалізуються з використанням сучасної облікової, аналітичної та комп'ютерної техніки і обладнання в галузі лісового господарства. Виробничі практики проводяться на підприємствах лісогосподарського і природоохоронного профілю в реальних умовах їх матеріально-технічного забезпечення.</p> <p>В університеті достатня кількість соціально-побутових об'єктів: гуртожитки, їдальні, кафе, читальні зали, актові зали, спортивні зали, стадіон, спортивні майданчики, медичний пункт. Також є добре розвинута інфраструктура для студентів з особливими потребами.</p>
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<p>Визначені та легітимізовані у відповідних документах. Відповідає ліцензійним умовам: наявні комп'ютерні класи, оснащені мультимедійним обладнанням, розроблені навчально-методичні комплекси дисциплін за навчальним планом</p>
9 – Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	<p>Укладені угоди про академічну мобільність між вищими навчальними закладами України</p>
Міжнародна кредитна мобільність	<p>Укладені угоди про міжнародну мобільність з країнами Євросоюзу, США, діють тривалі міжнародні проекти, які передбачають дуальну систему навчання студентів</p>
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	<p>Створені умови для навчання іноземних громадян, які включають підготовку англомовних викладачів, забезпечення обладнанням і устаткуванням, підручниками та посібниками, електронною базою навчально-методичних комплексів, дистанційна освіта на платформі MOODL</p>

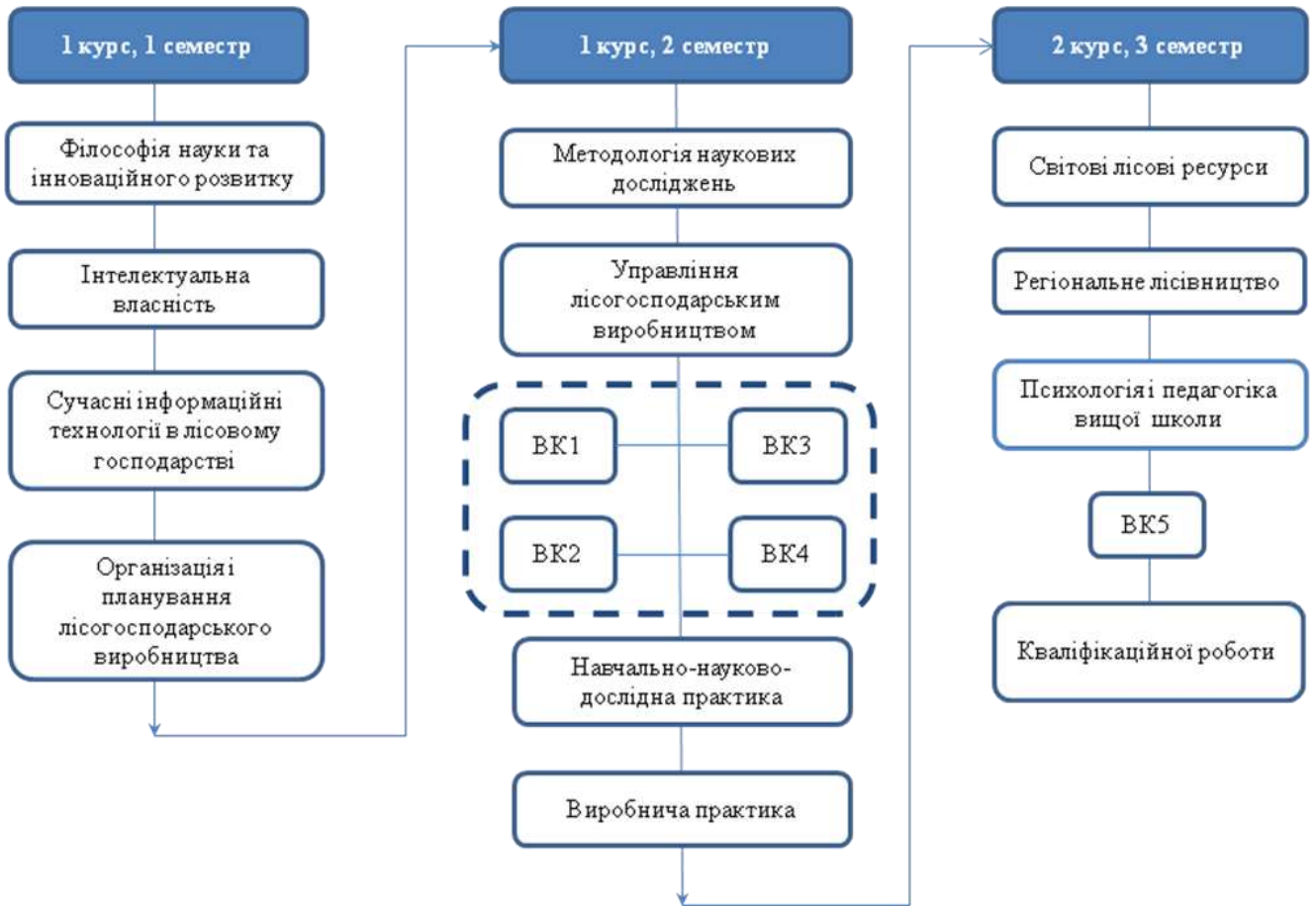
II. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю
1. Обов'язкові компоненти ОП (ОК)			
1.1. Цикл дисциплін загальної підготовки			
ОК 1	Філософія науки та інноваційного розвитку	5,0	іспит
ОК 2	Психологія і педагогіка вищої школи	5,0	іспит
ОК 3	Методологія наукових досліджень	5,0	іспит
Всього		15,0	
1.2. Цикл дисциплін спеціальної (фахової) підготовки			
ОК 4	Сучасні інформаційні технології в лісовому господарстві	5,0	іспит
ОК 5	Інтелектуальна власність	5,0	іспит
ОК 6	Організація і планування лісогосподарського виробництва	5,0	іспит, к.р.
ОК 7	Світові лісові ресурси	5,0	іспит
ОК 8	Управління лісогосподарським виробництвом	5,0	іспит
ОК 9	Регіональне лісівництво	5,0	іспит
ОК 10	Навчально-науково-дослідна практика	2,0	залік
ОК 11	Виробнича практика	8,0	д/залік
ОК 12	Кваліфікаційна робота	10,0	захист
Всього		50,0	
2. Вибіркові компоненти ОП (ВК)			
ВК 1	Дисципліна 1	5,0	д/залік
ВК 2	Дисципліна 2	5,0	д/залік
ВК 3	Дисципліна 3	5,0	д/залік
ВК 4	Дисципліна 4	5,0	д/залік
ВК 5	Дисципліна 5	5,0	д/залік
Всього		25,0	
Всього по ОК		65,0 (72,2 %)	
Всього по ВК		25,0 (27,8 %)	
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ 90,0			

Примітка: *Варіативна складова ОПІ становить 27,8 % кредитів ЄКТС, що відповідає п'яти освітнім компонентам, які здобувач обирає з переліку ВК (Додаток 1)

2.2. Логічна послідовність компонентів освітньо-професійної програми

III. Форма атестації здобувачів вищої освіти ступеня магістр

Форми атестації здобувачів вищої освіти ступеня – магістр	Атестація здійснюється у формі публічного захисту кваліфікаційної роботи магістра.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота передбачає самостійне розв'язання складної задачі у сфері лісового господарства, що потребує проведення досліджень та/або здійснення інновацій. Кваліфікаційна робота не повинна містити академічний плагіат, фабрикацію, фальсифікацію. Кваліфікаційна робота має бути оприлюднена на офіційному сайті закладу вищої освіти у репозитарії закладу вищої освіти.
Вимоги до публічного захисту	захист перед екзаменаційною комісією

IV. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

Функціонування у ВНЗ системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення наступних процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти з урахуванням спеціалізації;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм;
- 3) забезпечення відповідності кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників;
- 4) наявність необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі для самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою згідно спеціалізації;
- 5) наявність інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;
- 6) забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації;

Навчальні дисципліни базового профілю, програми магістратури повинні бути обов'язковими для засвоєння студентами незалежно від профілю (спеціалізації) програми, яку він опановує. Набір дисциплін, які відносяться до базової частини, ВНЗ визначає на підставі переліку компетентностей випускника.

Дисципліни, що відносяться до варіативної частини програми магістратури, практики (в тому числі науково-дослідна робота) визначаються профільністю (спеціалізацією) програми. Після вибору студентами профілю (спеціалізації) програми набір відповідних дисциплін практики (в тому числі науково-дослідна робота) є обов'язковими для опанування здобувачами вищої освіти.

Переддипломна практика проводиться для виконання випускової дипломної (магістерської) роботи і є обов'язковою.

При розробці програм магістратури навчальний заклад обирає типи практик залежно від виду діяльності, на які орієнтована програма магістратури.

Виробнича практика може проводитись і в структурних підрозділах ВНЗ.

V. Перелік нормативних документів, на яких базується стандарт вищої освіти

1. Закон України «Про вищу освіту» від 01.07.2014 №1556-VII. <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Закон України від 05.09.2017 р. «Про освіту» [<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>].

ПЕРЕЛІК
вибіркових компонентів за ОПП
205 Лісове господарство
(магістерський рівень)

ВК 1-4

Ділова іноземна мова

Сучасні технології розсадництва

Підвищення продуктивності лісів лісокультурними методами

Лісові культури зелених зон

Плантаціне лісівництво

Лісокультурні методи реабілітації техногенно порушених земель

Лісова екологія

Регулювання продуктивності лісів

ВК 5

Управління живленням

Лісоаграрні ландшафти

Урболісівництво

3. Постанова Кабінету Міністрів від 29.04.2015 № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти. <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-p>.
4. Постанова Кабінету Міністрів України № 1341 «Про затвердження національної рамки кваліфікацій» від 23.11.2011. р. <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p>
5. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 <http://www.dk003.com>
6. Методичні рекомендації щодо розроблення стандартів вищої освіти. Затверджені Наказ Міністерства освіти і науки України від 01.06.2017 р. № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 30.04.2020 р. № 584. https://mon.gov.ua/storage/app/media/vyshcha/naukovo-metodychna_rada/2020-metod-rekomendacziyi.docx

VI. Додаткові інформаційні джерела

1. Стандарти та рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG) // URL: https://ihed.org.ua/wp-content/uploads/2018/10/04_2016_ESG_2015.pdf.
2. EQF 2017 (Європейська рамка кваліфікацій) // URL : <https://ec.europa.eu/ploteus/sites/eac-eqf/files/en.pdf>; <https://ec.europa.eu/ploteus/content/descriptors-page>
3. QF EHEA 2018 (Рамка кваліфікацій ЄПВО) // URL : http://www.ehea.info/Upload/document/ministerial_declarations/EHEAParis2018_Communique_AppendixIII_952778.pdf
4. ISCED (Міжнародна стандартна класифікація освіти, МСКО) 2011 // URL : <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-isced-2011-en.pdf>.
5. ISCED-F (Міжнародна стандартна класифікація освіти – Галузі, МСКО-Г) 2013 // URL : <http://uis.unesco.org/sites/default/files/documents/international-standard-classification-of-education-fields-of-education-and-training-2013-detailed-field-descriptions-2015-en.pdf>
6. TUNING (для ознайомлення зі спеціальними (фаховими) компетентностями та прикладами стандартів <http://www.unideusto.org/tuningeu>
7. Національний освітній глосарій: вища освіта / авт.-уклад. : В. М. Захарченко та ін. ; за ред. В. Г. Кременя. 2-ге вид., переробл. і допов. Київ : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014. 100 с.

Гарант освітньо-професійної програми (керівник проектної групи)

(С.О. Крашеницька)